

Granskningsnämnden
Myndigheten för press, radio och tv
Kabyssgatan 4D, 120 30 Stockholm

Att behandlas tillsammans med de
övriga anmälningarna av SVTs inslag.

Inläga/anmälan/komplettering till GRN i ärendet SVT-Erika Bjerströms starkt kritiserade inslag om s k "klimatförnekare" i Aktuellt 14 sept 2021

Med bred erfarenhet som organisationskonsulter och undersökande journalister, med bakgrund även i psykologi och juridik, fick jag och mina kollegor en verklig ögonöppnare av Erika Bjerströms ovannämnda inslag. En ögonöppnare för hur journalister kan utnyttja sina plattformar på ett försåtligt sätt i personliga, kampanjistiska syften. Att en skattefinansierad mediekanal av SVT Aktuells magnitud låter sig förledas ifrån journalistikens självklara riktmärken av förslagna reportrar som Bjerström, som redan tidigare uppvisat en tyvärr rätt ensidig miljö- och klimataktivistisk inställning, är en skam för SVT. Hennes arbete med det tydligt aktivistiska inslaget om "klimatförnekare" som ett slags kriminella utan rätt att försvara sig, borde ha fått både SVT-chefen och nyhetscheferna, liksom hela Aktuellredaktionen, att reagera som ett knippe lackmuspapper. Hon erkände ju och kritiserade sig själv i en intervju i Journalisten (nr 4/2014) att hon var alltför "alarmistisk" som journalist. Med tanke på att hon inledde sin bana och lärdes upp som reporter på Miljöpartiets tidning Alternativet, är det inte så konstigt att det aktuella inslaget sju år efter intervjun fortfarande presenteras alarmistiskt.

Erika Bjerström

Har jag förstått saken rätt, så har Bjerström först skickligt krattat manegen för sin aktivism genom att tidigare övertala Riksnyheterens chef Charlotta Friberg att SVT:s nyhetskanaler aldrig bör publicera några klimatkritiska åsikter, utan endast de som IPCC:s politiskt tillsatta summeringspanel uttalat som sin sanning. Det är en extrem och farlig inställning till journalistiken, till dess etiska grunder och fortsatta nivå av trovärdighet, att som skattebetalt nyhetsprogram sälja sig som megafon till en enda utvald organisation, som man därför bundit sig för att aldrig kritisera. Bjerström är generellt mycket duglig, men också känd i journalistkretsar för sin förmåga att göra sig till kompis med cheferna, särskilt de kvinnliga, så att de blir systrar som tappar sitt kritiska omdöme vad gäller just hennes rapportering. Sedan har hon fältet fritt att styra upp dem så att de stödjer henne även när hon snubblar på sina egna ambitioner att göra scoop. Hon lyckades på DN med Christina Jutterström, trots dennas hjältnestatus och höga integritet inom journalistikåren, medan Bjerström däremot gick totalt bet på DN:s manlige efterträdare Joachim Berner, vars skarpblick sägs ha sett igenom henne snabbt och fått henne att sluta på DN. Potentiellt farlig är också hennes indifferens när hon lyckas få någon person i skottlinjen, i tro att hon är ett scoop på spåren. Det talas om hur hon – i egenkarriäriskt syfte – med fula medel angripit seriösa aktörer med ogrundade påståenden, vilka i enstaka fall resulterat i avskedanden med 'offren' irreparabelt skadade. Det finns konkreta exempel, på begäran.

Bjerström är tveklöst en skicklig reporter som har gjort många bra saker. Hennes korrespondentjobb i bl.a. USA är värda medalj, tycker vi. Men för en aktivistiskt lagd person kan tyvärr skicklighet, i alla fall temporärt i stridens hetta, utnyttjas lika skickligt för manipulativa ageranden för att uppnå förutbestämda syften. Det blir farligt när detta kan utföras försåtligt från trovärdiga plattformar som SVT. För att slippa undan ett eget ansvar kan man gömma sig bakom SVT:s policy. Därför var det en smart strategi av Bjerström att locka nya kompisen Charlotta Friberg att låta sig intervjuas och fås att proklamera att SVT Aktuellt står bakom att IPCC alltid har rätt (dvs underförstått "SVT gillar inte klimatförnekare"). Därmed var Friberg, Aktuellt och Rapport bakbundna av hennes ord, medan Bjerström utan eget ansvar kan förstärka sitt partiska ställningstagande och köra en ensidigare rapportering, med Friberg som gisslan. Det är ju SVT Riksnyheterens uttalade policy. I Journalistens tidigare intervju (2014) framgår att Bjerström vill vara den som styr: "Erika Bjerström är van vid att vara producenten, den som har koll." Men uppenbart har hon inte koll på sitt alarmistiska engagemang. Hon erkände att "empatin tar ibland överhanden", och att det är svårt att "bygga upp en distans till det man bevakar" samt att detta har hon "fått kämpa med för att balansera". Med det aktuella inslaget i minnet verkar hon till slut ha definitivt falerat i sina försök att börja balansera sin journalistik. Hon tar mer tydligt parti för den ena sidan än någonsin tidigare.

Bakgrunden ovan är inte långsökt, utan tvärtom viktig för att förstå vad som nu skett i det kritiserade inslaget om klimatskeptiker. Här har SVT och Aktuellt brustit allvarligt. SVT har tydligen insett detta för sent – först när ett

stort antal anmälningar till GRN sänts in. Att SVT eller Aktuellt fått kalla fötter indikeras av att detta negativt uppmärksammade inslag snabbt plockades bort från nätet när kritiken blev känd. Ännu ett exempel på SVT:s munkavlepolicy? Vi reagerade på bl a följande faktorer i och omkring inslaget:

Inslaget om s k ”klimatförnekare”

Mycket medvetet manipulativt utnyttjar Bjerström TV-mediet för att placera två kända och respekterade kritiker av klimatdebatten på en lägre nivå av vetande och trovärdighet än de representerar. De hon valt ut för attacken är Lars Bern och Elsa Widding, bägge tekniskt-vetenskapligt synnerligen välutbildade och erfarna debattörer inom relevanta samhällsområden för att man ska lyssna på dem. Däremot, med Bjerströms rykte som miljöreporter i andra sammanhang, har av vad vi senare förstått varken Bern eller Widding något förtroende för att hennes journalistik i klimatfrågor skulle bedrivas på ett objektivt balanserat och vederhäftigt sätt. Därför, oberoende av varandra, bestämde de sig för att inte ställa upp på någon bandad intervju, eftersom hon sedan kan klippa ihop den för att uppnå sina förutbestämda, vinklade syften med inslaget. Åtminstone Widding begärde att intervjun och diskussionen sker i direktsändning från Aktuelltstudion. Det vägrade Bjerström, troligen av rädsla för deras kunskaper och debattvana, och mailade istället frågorna till Widding. Widding tillsände Bjerström mycket genomarbetade svar på frågorna, tillräckliga för en mycket intressant diskussion för en seriös TV-reporter.

Jag har läst både frågorna och svaren, som bägge är bra. Men liksom en bekräftelse på att misstroendet för Bjerström inte var ogrundat, var Widdings svar uppenbarligen alltför vederhäftiga för att de skulle kunna tas upp i inslaget. Bjerström nämner inte ens dem, utan säger endast att Widding tackat nej till medverkan, inte varför, för att på detta försåtliga sätt få tittarna att tro att Widding inte vågar låta sig intervjuas. I presentationen av såväl Widding som Bern lyckas Bjerström dessutom medvetet nedvärdera de två högt stående civilingenjörerna genom att titulera dem med enbart ”ingenjör”. Det kan betyda ”gymnasieingenjör”, eller annat lågutbildat. De har enligt Bjerström inte de ”rätta” åsikterna, varför de automatiskt har diskvalificerat sig även från att kunna kräva en fullödlig titel? Som en ytterligare bakgrund till Bjerström, är titlar en av hennes dolda metoder för att höja eller sänka nivån hos sina objekt, inklusive höja sin egen. Exempel på det senare är den överlastade titel som hon uppfunnit åt sig själv för att framstå som tyngre på SVT, i artiklar och böcker: *”Erika Bjerström, Global Klimatkorrespondent”*. Sällan har man sett något liknande narcissistiskt i en byline för en vanlig reporter. På motsatt vis sänker hon medvetet tyngden för experter med fel åsikter, vilket hon just har bevisat med den underskattande titeln ”ingenjör” för en civilingenjör med teknologie doktorsexamen och en rad viktiga VD- och förtroendeuppdrag bakom sig, inklusive rådgivare till regeringen.

Därmed kommer vi in på det mest förslagna i det kritiserade inslaget, nämligen hur Bjerström dels väljer ut och dels behandlar dem som hon vet har de ”rätta” åsikterna för hennes syften med inslaget. En ärlig reporter utan egen agenda skulle ha intervjuat några tunga klimatforskare från bägge sidorna, dels de som tror på IPCC:s summering och är övertygade om det antropogena bidraget och koldioxidutsläppens effekter på temperaturen, dels forskare som representerar de vederhäftiga motargument som de facto existerar. Därefter kunde reportern ha sammanfattat debatten på ett balanserat sätt, men den underliggande kritiken mot klimatskepticismen kunde ändå hängt kvar för tittarna själva att bedöma. Så, hur gör då Erika Bjerström?

Martin Hultman

Hon väljer istället ut ett par aktivister som är kända för att avsky och mer eller mindre förfölja dem som de hånfullt kallar ”klimatförnekare”. Hon bjuder dem på fullödiga titlar och lång tid i rutan, medan Widding kallas ”ingenjör” och hennes uttömmande svar censureras helt av Bjerström. En av dem är **Martin Hultman**, som trots doktorstitel i teknik och miljövetenskapliga ämnen ägnar sin mesta tid åt att jaga kritiker, och att skapa fakta och statistik för att angripa de forskare och seriösa debattörer som vågar kasta ett hälsosamt, ifrågasättande ljus på delar av klimatforskningen. Hans senaste bidrag var att publicera det han kallar ”forskning” om hur högervridna de flesta klimatförnekare måste vara, dvs han försöker att på ett nedlåtande sätt politisera den viktiga miljödebatten. Hultman förklarar kritikernas åsikter med politiska och socio-psykologiska orsaker. Ungefär som sovjeterna bestämde sig för att deras dissidenter var sinnessjuka. Hultman kopplar deras klimatkritik till främlingsfientlighet, nationalism och könsbunden chauvinism, teorier som får en upplyst, globalt bevandrad läsare att skratta och ta sig för pannan. Är alltså den typiske klimatskeptikern företrädesvis en vit, medelålders, heterosexuell man med kopplingar till fossilindustrin? Vore det inte mer seriöst och konstruktivt både för klimatet och för en teknisk docent att forska på hur vi kan dämpa temperaturhöjningen med miljötekniska åtgärder, än att docenten ägnar sig åt förföljelse av oliktankande? Var det därför han började på Chalmers, eller

klarade han inte av att bli en ”riktig” forskare? I en demokrati som vår säger detta mer om Hultman än om de som vågar uttrycka frisk kritik. Om någon, vem av dessa är egentligen personlighetsstörd?

Maths Nilsson

Värre är dock Bjerströms val av sin andre ”sakkunnige”, **Maths Nilsson**. Tidigare kemist i läkemedelsbranschen ville han bli författare och gav ut debutboken *Själseld* på Mörkerdottir, ett litet privat ”förlag för magisk realism och fantasy skräck”. Han saknar både tillräcklig tyngd och expertis för att bli någon auktoritet i klimatdebatten, och har istället blivit ökänd vänsteraktivist i en skuggvärld med ett närmast maniskt bloggande mot dem han nedlåtande kallar ”klimatförnekare”. Det synes ha blivit en fixering för honom, vilket framgår av hans nystartade Wikipedia-sida där han erkänner att hans huvudsyssla som bloggare bevakar särskilt utvalda personer på grund av deras åsikter i klimatfrågan, och nämner både Widding och Bern med namn såsom särskilda måltavlor. Nilsson är känd som aggressiv hatare av dessa som vågar tänka annorlunda, och då talar vi inte om kriminella utan om högutbildade, kunniga, samhällsengagerade debattörer med tung bakgrund. De har både modet och ansvaret att våga stå för sina åsikter och står dessutom på en hög nivå av utbildning och teknisk-vetenskapliga erfarenheter som Nilsson bara kan drömma om. Han ger intryck av en typisk representant på vänsterns barrikader. Komprometterande nog är han dessutom så bekant med Bjerström att det föranlett många kommentarer om vänskapskorruption och att de två likasinnade samarbetar för att ”sätta dit” de som säger emot de heliga IPCC-doktrinerna. Just detta blev väldigt tydligt i SVT:s inslag. Bjerström ger honom de titlar han vill ha, samt proportionellt enormt mycket tid i rutan för att angripa Widding och andra s k klimatförnekare, alltså dyrbar sändningstid som hon vägrade ge den förtalade Widdings svar i samma inslag! Flera gånger återkommer Nilsson med onödigt långa utläggningar om det förfärliga med att klimatförnekarnas åsikter inte stoppas, men att de tvärtom tycks öka i synlighet via egna YouTube-kanaler, WebbTV och andra alternativa media, etc. Han är uppenbart rädd för en öppen debatt som kan kontaminera politikernas nya vilja att investera enorma skattepengar i klimatarbetet. Vi får inte störa politikerna nu när vi äntligen fått dem att acceptera ”rätt” åsikt, är Nilssons budskap. Ska sanningssökandet alltså upphöra då? Man påminns återigen om öststaternas och kommunisternas åsiktsregistrering. Det ställer SVT upp bakom med stor plats i rutan.

Vid en närmare studie av Maths Nilsson upptäcker man snart att han ägnar enorm tid åt att förfölja och även aktivt försöka stoppa människor från att framföra sina åsikter, även från att presentera sig själva. I förföljelsen sägs nämligen ingå att aktivt manipulera Wikipedias sidor. En känd journalist som studerat detta berättade för mig efter inslaget hur Nilsson manipulerar Elsa Widdings Wikipedia-sida. Jag hade aldrig haft någon kontakt med Widding personligen, och det var just detta som gjorde mig nyfiken. Min kollega hade rätt, det visade sig finnas fog för att misstänka Nilsson för att ha skrivit in text på hennes sida med meningsbyggnader och innehåll som medvetet avser att sprida en irrelevant, negativ föreställning om Widding som person. På det sättet vill han undergräva karaktären hos sina hatobjekt, ett slags försök till karaktärsdöd. En advokatvän till mig hävdade upprörd att detta är en förtäckt form av förtal, som skulle kunna leda till åtal. Vi kan inte bevisa det just nu, men Nilsson anses själv ha deltagit i skapandet av Widdings sida. Ingen normal personbeskrivning läggs upp på det sätt som skett i Widdings fall, med faktafel och nedlåtande felsyftningar redan i ingressen. I referenslistan finns Maths Nilssons egna inlägg i debatten, såsom hans bok om klimatförnekelse. Ett barn förstår att ingen annan skulle lägga in honom bland Widdings referenser, men för Maths Nilsson räcker det inte med att lägga in sina böcker på sin egen nystartade Wikipedia-sida. Det måste göras även hos dem som han förföljer för deras åsikters skull. Mycket talande är också att, när olika personer sett felen och försökt rätta till missvisningarna har det i samtliga fall dröjt endast några minuter innan de återställts till sin ursprungliga, manipulerande status. Det vill säga, här sker en bevakning och manisk kontroll som ska omöjliggöra för den utsatta att ens ge rätt info på sin egen wiki-sida. Detta är något som bör polisanmälas.

Det mest anslående beviset på aktivisten Maths Nilssons förslagenhet, men även kanske Bjerströms, är emellertid följande. Det lyser igenom att Erika Bjerström kan ha varit inblandad i att tillsammans med Nilsson manipulera informationen om Widding. De hade nämligen så extremt bråttom att på Widdings sida informera om Aktuellt-inslagets kritik, att infon om att ”SVT har kritiserat Widding” lades in redan samma kväll på Wikipedia, den 14 september 2021! Men inte nog med det, detta skedde redan 20 minuter *innan* Aktuellt ens hade startat på SVT 2...!! Som ryktena säger, anses Erika Bjerström därför ligga helt eller delvis bakom detta övergrepp på Widdings sida, i nära samförstånd med Nilsson, bägge personligt motiverade genom sinhängivna klimataktivism. Annars hade infon förstås inte kunnat publiceras före sändningen. Detta leder osökt vidare till frågan om Bjerström även varit inblandad i de tidigare censurerande redigeringarna av Widdings wiki-sida?

Maths Nilsson driver framför allt den nämnda bloggen som kanal för hans budskap, och lägger mycket tid på den. För att om möjligt bredda bilden har jag och mina kollegor läst långa brottstycken. Detta förstärker bilden av en manisk person som aldrig lyssnar, men som fastnat i ett dogmatiskt hat mot dem som kritiserar klimatkonsensus. På bloggen förekommer en hel del kritiska kommentarer mot honom, vilket han oftast inte kan ta, utan reagerar med ilska över att folk inte begriper hans sanning. Det visar att folk är tveksamma till hans självutnämnda men svaga auktoritet, i kraft av vilken han tror sig ha rätt att tillintetgöra människor med ”fel” åsikter. Vår personliga reaktion på Maths Nilsson är att beteendet inte verkar riktigt friskt. Vad är det för typ av människor som viger sin tid åt att jaga och sabotera för seriösa, kunniga medmänniskor bara för att de råkar ha en annan åsikt? Vad är det för störning som gör att man finner en åsiktsskillnad så viktig att man kastar bort sitt liv på att slåss mot en av många åsiktsriktningar, likt en Don Quijote mot väderkvarnarna? Nilsson är också rädd för att avslöjas nu när inslaget blivit ett myndighetsärende hos GRN, vilket han reagerar närmast neurotiskt på och har fått Bjerström att ta bort inslaget. Det framgår att Nilsson vet att Bjerström har tagit bort inslaget, eftersom han antyder på flera ställen i sin nervösa blogg, nästan litet skadeglatt, ”om du kan hitta inslaget”. Han vet att Bjerström hindrar denna insyn från den allmänhet som bekostar public service, vilket för en vänsteraktivist är en seger. Styr SVT nu inte bara av reportrar som anser sig vara producenter, utan också av åsikterna hos wannabe-författare av magi- och fantasyböcker?

Kommentar: Läs gärna hans bok *Själseld*, man förstår en del då. Men framför allt hans blogg. Se nedan två bloggutdrag som illustrerar Nilssons aggressiva attityd. Åsikterna i detta dokument bygger på egna slutsatser utifrån vår studie av inslaget, reportern och trovärdigheten hos hennes val av medverkande i inslaget. Alla slutsatserna ska inte ses som bevis, utan som våra logiska resonemang och teorier utifrån de starka indikationer och fakta vi fått i olika dokument, samt från kollegor, journalister, inblandade och sakkunniga. Vi tror själva på climate change som en till icke försumbar del antropogen effekt. Det är alltså inte klimatkramparna vi reagerar så starkt emot, utan hur snett det har gått med den journalistiska hanteringen av det viktiga ämnet. Inslaget är ett skräckexempel på vart vi kan vara på väg. Vi kan endast hoppas att Bjerströms polarisering av ämnet var ett ”olycksfall i arbetet”. Vid en fällning kan det stanna vid detta.

Summering: Med tanke på att Erika Bjerströms och Maths Nilssons samarbete med det förutbestämda inslaget utgör ett konkret hot mot såväl den grundlagsskyddade tanken om yttrandefrihet, som mot den objektiva etik som skall vara journalistikens ständiga ankare, är det av prejudicerande betydelse att SVT:s/Erika Bjerströms Aktuelltinslag den 14 sept 2021 – där hon och Maths Nilsson tar sig rätten att peka ut två personer som ”klimatförnekare”, underförstått en slags brottslingar fast det bara handlar om åsiktsdifferenser, och där Bjerström dessutom hindrar de utpekade från att försvara sig – fälls av Granskningsnämnden som oacceptabelt vinklat, aktivistiskt och ensidigt belyst i den svenska demokrati där alla röster skall få komma till tals via media i allmänhet, men genom landets skattefinansierade public service i synnerhet. Om inslaget inte fälls av GRN finns det anledning till allvarlig oro avseende medias framtida behandling av detta och andra liknande ämnen, men även avseende den oberoende journalistiska etiken i ett långt vidare perspektiv.

Stockholm den 7 dec 2021

Mats Johansson
Organisationskonsult, journalist, jurist
Hornstull Stockholm
matsj.mprc@gmail.com

TILLÄGG som illustrerar Maths Nilssons intellektuella nivå, samt allmänt aggressiva attityd, mot åsiktsfrihet:

Maths Nilsson i sin blogg, utdrag 1:

"Det är ju för f-n exakt själva poängen! Det är inte mig du behöver upplysa om detta. Nilsson [jag] har inte heller "personligen och godtyckligt" klistrat på några jävla termometerdata, men det är just vad jag visat att Widding gjort ovan, eller mer rätt, plockat en graf från nätet i sedvanlig stil. Granskningsnämnden kan ju använda Stilbs uttalande som bevis för att avfärda anmälan."

Maths Nilsson i sin blogg, utdrag 2:

"Inlägget är visserligen gammalt och det är väl bra att du, Peter Stilbs, tagit åt dig sen dess. Själva texten är skriven av Peter Krabbe och ni länkar till hans blogg där inlägget först publicerades. Där denne numera lanserar antivaxxkonspirationer liksom obehagliga och äckligt antisemitiska konspirationsteorier (nej, jag anklagar varken Widding eller Stilbs för detta). Det fanns mer i videon och anmälan som skulle kunna kommenteras, men jag orkar inte. Det mesta hittas redan här på bloggen."

Tilläggas bör att på Maths Nilssons egen Wikipedia-sida lyfter han fram det till en merit, en viktig del av sin verksamhet, att han "bemöter" (läs: förföljer?) personer utanför hans egen åsiktskorridor:

"Nilsson driver sedan flera år en blogg om klimatfrågor där han bland annat bemöter debattörer och forum som Elsa Widding, Lars Bern, SwebbTv, Klimatupplysningen, Bjørn Lomborg med flera."

Även här pekar Nilsson avslöjande nog ut just Bern och Widding som sina långsiktiga offer, liksom SwebbTv, som det bevisats tidigare att just försigkomna vänsteraktivister av Nilssons typ lyckades pressa YouTubes ansvariga, kvinnliga chef till att stänga ned. Efter kritik har SwebbTv öppnat igen. Även de kände av att vänsterns aktion började lukta åsiktsförtryck.

./.